

PETRUS DE ALVERNIA ON THE CATEGORIES

Jan Pinborg

In Cahiers 9 (1973: 47) I promised a detailed description of the single texts belonging to the logical corpus associated with Boethius de Dacia and Petrus de Alvernia. The second part of this project is a description of the various commentaries on the Categories. The Mss. involved are the same as for the Porphyry-commentary viz. F(irenze, B.Laur. Conv.Soppr. S.Crucis plut.XII sin.3, f.3v-7v), M(adrid, BN 1565 f.18v-24r) and P(aris BN lat. 16170 f.89r-99r). As was the case in the Porphyry questions, P and F agree substantially, at least as regards the Antepaedicamenta and the chapters on substance, quantity and relation, whereas M – contrary to what was asserted in the previous paper (Cahiers 9: 48) – has a different text, even if the two commentaries are not entirely unrelated. As regards the chapter on quality and the Postpaedicamenta the situation is otherwise. After quaestio 60, P and F part ways; P brings two more questions, then breaks off. In the corresponding questions F has a text, slightly different from that offered by M. The Postpaedicamenta offered by F and M are distinct, even if closely related, except for the last question which is identical in the two Mss. I am inclined to consider the latter part of F's text spurious.

P ends abruptly and is anonymous. After the questions on Peri hermeneias, however, we find an attribution to Petrus de Alvernia: "Expliciunt questiones supra istam totam logicam veterem secundum magistrum Petrum de Alvernia".

F, too, is anonymous. Following the questions on the universals (cp.Cahiers 9: 64-66) and the questions on Peri hermeneias we find again an attribution to Petrus de Alvernia: "Expliciunt quaestiones magistri Petri de Alvernia super arte veteri Aristotelis. This, however, does not suffice to remove the doubts against the authenticity of the last questions in F.

M, finally, has the following explicit: "Expliciunt quaestiones super Porphyrio et Praedicamentis compilatae a magistro Petro de Alvernia". However, Porphyrio, Petro and Alvernia are all cancelled. I agree with the cancellator in rejecting the attribution to Peter of Auvergne.

Since the greater part of the questions on the Categories are extremely short, and since they do not offer many points of contact with the other texts of the corpus, I have chosen a more condensed way of presentation. Primarily, I give a list of questions of the FP-commentary. Appended, however, I give a choice of shorter texts, which have appeared interesting for one reason or another.

QUAESTIONES SUPER PRAEDICAMENTIS MAGISTRI PETRI DE ALVERNIA

Series quaestionum

Incipit: Aequivoca dicuntur etc. Circa librum Praedicamentorum quaedam quaeruntur in generali, et primum est utrum de praedicamentis possit esse scientia, et videtur quod non, quia scire (omnis scientia F, cp. M) est per causam...

	F	P
1. U. de praedicamentis possit esse scientia	3 vb}	89 rb}
2. U. scientia una possit esse de x praedicamentis		
3. U. ista scientia sit de consideratione logici	-	89 va
4. U. aequivoca habeant esse	-	-
5. U. dictio aequivoca sit una	-	-
6. U. aequivocum plura actu significet respectu unius audientis	-	89 vb
7. Quare prius definiat aequivoca in plurali quam in singulari et quare prius ponat definitionem aequivocorum quam univocorum	4 ra	-
8. U. definitio aequivocorum sit bona	-	90 ra
9. U. denominativa solum dicantur in genere accidentis	-	-
10. U. concretum de genere substantiae sicut homo sit potius in genere substantiae quam concretum accidentis	-	-
11. U. terminus accidentalis concretus significet subiectum	-	90 rb
12. De sufficientia praedicamentorum	4 rb	90 va
13. U. accidens sit semper in subiecto	-	90 vb

	F	P
14. U. forma substantialis possit esse in subiecto	4rb	90 vb
15. U. praedicamenta sint x vel plura vel pauciora	-	-
DE SUBSTANTIA		
16. U. substantia quod est praedicamentum sit genus substantiae inferioris et separatorum	4 va	91 ra
17. U. substantia quae est genus sit substantia quae est materia vel substantia quae est forma vel substantia quae est compositum	-	91 rb (NB! f. 91v empty)
18. U. album possit praedicari de subiecto	-	92 ra
19. U. substantiae aliquid sit contrarium	-	92 rb
20. U. substantia suscipiat magis et minus	4 vb	92 va
21. U. differentia sit substantia (non est substantia quae est compositum, sed substantia quae est simplex, scilicet forma).	-	92 vb
22. U. differentia praedicetur univoce	-	93 ra
23. U. substantia possit suscipere contraria	-	-
DE QUANTITATE		
24. U. quantitas sit genus	5 ra	-
25. De qua quantitate (continua an discreta) dicatur per prius	-	93va
26. U. numerus sit quantitas	-	-
27. U. numerus sit unus	-	94 ra
28. U. oratio sit quantitas per se	5 rb	-
29. U. oratio differat essentialiter ab numero	-	94 rb
30. U. tempus et oratio sit quantitas una	-	-
31. U. locus sit quantitas per se	-	94 va
32. U. motus sit quantitas per se	5 va	95 ra
33. U. quantitati aliquid sit contrarium	-	-
34. U. linea sit quantitas	-	-
35. U. linea sit composita ex punctis	-	95 rb
36. De differentia inter continuam et discretam	-	-
37. U. mathematica sit de quantitate tantum	-	95 va
38. Quare sunt 4 partes mathematicae et non plures	5 vb	95 vb
39. Quare sit una mathematica de lineis non sic autem de corpore et superficiebus	-	-
40. Propter quid sit una musica de numero non sic autem de oratione	-	96 ra

	F	P
41. Quare non sit una mathematica de loco et de tempore sicut de aliis speciebus quantitatis	5 vb	96 ra
42. De divisione quantitatis	-	96 rb
43. De definitione eius	-	-
44. U. quantitas habeat contrarium et u. suscipiat magis et minus	-	-
45. U. proprium est quantitatis secundum eam aequale vel inaequale dici	-	-
AD ALIQUID		
46. U. relatio sit ens	6 ra	96 va
47. U. relatio sit res rationis vel res naturae	-	97 ra
48. U. relatio sit substantia vel accidens	6 rb	97 rb
49. U. creator relative se habeat ad creaturas	-	-
50. U. relatio duo extrema requirat	-	97 va
51. U. relatio quae est inter duo extrema sicut inter Sor et Platonem sit eadem numero	6 va	97 vb
52. U. relatio per quam se habet pater ad filium relative sit in patre vel in filio	-	-
53. U. relativum sit genus	-	98 ra
54. U. relatio sit genus generalissimum	-	-
55. U. relatio habeat contrarium	-	98 rb
56. U. relatio suscipiat magis et minus	-	-
57. U. relata sint simul natura	-	-
58. U. relatio suscipiat contraria	6 vb	98 va
DE QUALITATE		
59. U. differentia substantialis sit qualitas	-	98 vb
60. U. habitus et dispositio possint facere primam speciem qualitatis	-	99 ra
61. De definitione qualitatis in comparatione ad definitionem quantitatis	-	99 rb (post qu.62)
	M	
62. U. accidens in abstractione suscipiat magis et minus	23 rb	- ≠ 99 ra
63. U. mediis coloribus sit aliquid contrarium	23 rb	7 ra Desunt
64. U. actio et passio possint recipere contraria	va	- reliqua
POSTPRAEDICAMENTA		
65. Cuius subiecti sit oppositio	- (≠)	-
66. Quare tantum sint 4 species oppositionis	- (≠)	-
67. In quo genere sit oppositio	23 vb(≠)	7 rb
68. U. inter relata sit oppositio	- (≠)	-

	F	M
69. U. contraria aliqua secundum id quod sunt ad se invicem referantur	7 rb (≠)	23 vb
70. U. a privatione in habitum sit regressio	-	(≠) 24 ra
71. Quare Aristoteles determinavit hic de priori non faciendo mentionem de posteriori	-	(≠) -
72. Quare sint tot modi prioris	-	(≠) -
73. U. universale sit prius singulari	-	(≠) -
74. Quot modis dicatur 'simul'	7 va (≠)	24 rb
75. Quot sint species motus	-	-

For comparison I offer a list of the first 10 questions of M:

Incipit: Consequenter quaeritur circa librum Praedicamentorum, et primo quaeritur utrum de praedicamentis possit esse scientia, et videtur quod non, quia omnis scientia est per causam...

1. U. de praedicamentis possit esse scientia	18 va
2. U. scientia de praedicamentis sit una	-
3. Cuius considerationis sit ista scientia	18 vb
Consequenter quaeritur circa praedicta specialiter, et primo de Antepaedicamentis. Et ibi possunt esse multae quaestiones quae postea habent locum circa librum Elenchorum, et ideo hic dimittuntur et tantum quaeruntur duo sine argumentis. Primum est	
4. Quare non faciat mentionem de aliis speciebus nominum, sed tantum de aequivocis etc.	-
5. Quot requirantur ad denominationem proprie	-
6. U. divisio in x praedicamenta sit divisio generis in species	-
7. U. ista 'substantia, quantitas etc.' evacuant totum (sufficientia)	19 ra
8. U. substantia sit genus unum	19 va
9. U. triplex sit substantia	-
10. U. substantia singularis prior sit universali	19 vb
cf. etiam 73!	

TEXTS

FP

The text is that of P, except where otherwise indicated.

Quaestio 5

Dictio autem cum sit aggregatum ex voce et significato dicit rationem significandi quam sibi imponens (intellectus F) attribuit. Pars autem dicitur

per modum essentialem significandi. Dico ergo quod in aequivoco signum est plura, vox autem una, dicitur autem dictio plures cum sint plures rationes significandi, et est pars una in ipso aequivoco, cum sit unus modus significandi.

Quaestio 11

(Terminus accidentalis concretus) significat primo formam, per rationem formae subiectum significat et sic ex consequenti, hoc tamen est per rationem unam scilicet per rationem formae, nec dicitur significare subiectum sub propria ratione subiecti, sed ipsum significat informatum tali accidente et ut unitum tali accidente. Et ex hoc concluditur scilicet quod ipsum non sit distinguibile, quia idem significat per unam rationem¹, aequivocum autem id quod significat non significat per unam rationem.

1) quia-rationem: sicut aequivocum ipsum significat duo per unam rationem P.

Quaestio 14

Forma substantialis est in subiecto tamquam in subiecto, non tamen eo modo quo forma accidentalis... differunt in hoc quod forma substantialis dat esse simpliciter... ex hoc sequitur, quod non possunt esse plures formae substantiales alicuius (in aliquo F) sicut Avicenna ponit, quoniam cum aliquid dicatur esse actu per formam substantialem forma autem substantialis dat esse ei primo, et omne illud quod advenit alicui existenti in¹ actu postquam actu est dicitur sibi accidere.

1) existenti in: ex consequenti P.

Quaestio 17

Alia autem est compositio quidditatis et esse (essentiae P), et talis compositio est in substantiis separatis. Et¹ in hoc concordant Boetius et Thomas et communis opinio. Magister Jacobus(?)² tenet contrarium³.

1-3) Et-contrarium: om. P. 2) magister Jacobus: .ma. ia[̄] F.

Quaestio 46

Dicendum quod relatio secundum Aristotelem est ens, et quod inter omnia praedicamenta debilissimam entitatem habet... eius dependentia non sufficienter terminatur per subiectum sed ulterius requirit aliquid sicut terminum... Similiter cum diversimode requirit aliud praeter subiectum in quo est ab actione et passione¹ quae similiter requirunt aliud praeter id in quo sunt, sicut videtur (videbatur P) inferius², minorem entitatem habet.

1) ab-passione: abstractione ipsarum F. 2) Haec quaestio non invenitur.

Quaestio 47

Res rationis est quae non potest haberi praeter operationem ipsius intellecti sicut universale actu, scilicet genus et species etc.... Et hoc modo loquendo de re naturae dico quod relatio dicitur esse res naturae; potest enim haberi praeter intellectum. Cuius probatio est: Sor enim albus et Plato albus cum sint similes semper erunt similes et relative se habebunt, et dato quod intellectus similitudinem non apprehendat. Quidam tamen dixerunt ... quod quaedam est relatio quae fundatur supra res rationis, sicut oppositio supra affirmationem et negationem, et talis relatio, ut dicunt, est res (om.P) rationis. Illud tamen non est verum, quoniam illa res quae fundatur supra res rationis non est aliquid fundatum a ratione supra ipsas res, sed per naturam talium rerum fundatur supra ipsas. Unde relatio quae est inter ipsa genus et speciem non fundatur supra istas res a ratione, sed per naturam quam habet una istarum rerum respectu alterius fundatur relatio supra illas. Sed dicitur res naturae, cum a natura talium rerum cause-tur.

Quaestio 51

Ad hoc dicunt quidam, quod relatio quae est inter duo extrema est eadem secundum numerum... Illud tamen non videtur verum, <immo ut videtur sunt diversa numero, quod est sic videre>¹, quia pater relative dicitur ad filium. Quaero tunc utrum relatio per quam relative se habet ad ipsum sit in patre vel filio, et planum est quod in patre. Et similiter filius relative se habet ad patrem, et ista relatio est in filio et non in patre. Nunc autem istae duae relationes sunt diversae, sicut paternitas et filiatio. Ergo relatio inter illos non est una et eadem in numero... Et hoc est verum etiam in omnibus aliis relativis.

1) immo-videre: F om. P.